

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl samosoudcem Mgr. Karlem Kosteckým v právní věci žalobkyně **I. H.** bytem H., L.1, zastoupené advokátem JUDr. Martinem Köhlerem z advokátní kanceláře, se sídlem 1. máje č.535/50, Liberec III- Jeřáb, proti žalovanému **Krajskému úřadu Libereckého kraje**, se sídlem U Jezu 642/2a, Liberec 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č.j. KULK/9600/2010 ze dne 15. února 2010,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje č.j. KULK/9600/2010 ze dne 15. února 2010 se pro vady řízení z r u š u j e a věc se v r a c í k dalšímu řízení žalovanému.**
- II. Žalovanému Krajskému úřadu Libereckého kraje se u k l á d á p o v i n n o s t zaplatit žalobkyni náklady řízení ve výši 6.800,-Kč, a to do 30-ti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jejího zástupce JUDr. Martina Köhlera.**

O d ů v o d n ě n í :

Výše citovaným rozhodnutím žalovaného krajského úřadu ze dne 15.2.2010 bylo zamítnuto odvolání I.H. a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Semily č.j. ŽP/2175/09/VH-231/2 R641 ze dne 20.7.2009. Tímto rozhodnutím byla uznána vinnou skutkem, ve výroku uvedeným a kvalifikovaným jako přestupek na úseku vodního hospodářství podle § 34 odst. 1, písm. e) z. č. 200/1990 Sb., o přestupcích (PřZ). Podle § 34 odst.2) téhož zákona ji byla uložena pokuta ve výši 50.000,-Kč a podle § 79 odst. 1) cit. zákona povinnost zaplatit paušální částku nákladů řízení ve výši 1.000,-Kč. V odůvodnění svého rozhodnutí žalovaný krajský úřad nejprve zmiňuje průběh řízení a odvolací důvody, a poté se vyjadřuje k jednotlivým námitkám odvolatelky. Polemizuje s odvolatelkou ohledně doby a způsobu doručování listin s poukazem na právní ustanovení. Byť odvolatelka uvedla porušení řady zákonných ustanovení, svou námitku neodůvodnila, takže nelze zjistit, čeho se domáhá. Odvolatelka byla přítomna při ústním jednání dne 24.6.2009, takže mohla

případné důkazy navrhnout, a protože správní orgán I. stupně v období po tomto jednání žádné další důkazy již neprováděl, tak také nebylo nutné ji poučit podle § 36 odst. 3) z. č. 500/2004 Sb., správního řádu (SŘ). V dalších pasážích pak popisuje, že neuspokojivý stav rybníka a jeho zařízení je opakovaně zjišťován již od roku 2005, byla přijímána i opatření vůči odvolatelce, a to ji nevedlo k zajištění nápravy. Není tudíž pravdou, že by veškeré požadavky splnila či plnila. Odvolatelka se mylí v tom, že sdělení o zahájení přestupového řízení bylo vydáno až poté, co bylo rozhodnuto o merituu věci. Jí vzpomínané oznámení se týkalo nikoli řízení o přestupku ale jiného řízení. Také výrok odvoláním napadeného rozhodnutí je správný, obsahuje mj. i takový popis skutku, že je nezaměnitelný se skutkem jiným. Správně jsou zde uvedena i příslušná zákonná ustanovení. Poukazuje dále na to, že napadené rozhodnutí nelze pokládat za nicotné, protože nejsou splněny zákonné podmínky nicotnosti rozhodnutí. Také výrok o uložení pokuty odpovídá všem zákonným hlediskům tak, jak je krajský úřad ve svém rozhodnutí rozvíjí. Poukazuje zde především na to, že se nejedná o první postih za přestupek, a také na skutečnost že odvolatelka jako vlastník vodního díla po delší dobu nedbá zákonných povinností na tomto úseku. Ani výše pokuty nemůže být likvidační, a to s odkazem na podnikatelkou činnost odvolatelky.

I.H ve své včas podané žalobě konstatuje data napadeného rozhodnutí a popisuje řízení, které předcházelo. Poté z důvodů, které se v podstatě kryjí s důvody odvolacími, vytýká žalovanému krajskému úřadu, že porušil ust. § 2,3, 36 odst. 1,3, 68 SŘ. Poukazuje na to, že návrh řešení bezpečnostního přelivu a manipulačního řádu předala a pokud je vadný, pak za to nese odpovědnost odborník-zpracovatel, a nikoli ona. Upozorňuje také na to, že je pouze spoluvlastníkem rybníka, ale pokutou byla postižena jen ona. Hráz je ve vlastnictví města, a právě město a ne ona tím ohrožuje nemovitosti, ležící pod rybníkem. Dále namítá, že těleso hráze a stavidla opravila. Dále poukazuje na to, a to s odkazem i na teoretické vývoody, že nic nezavinila, a proto nemůže být za přestupek postižena. Vyrozumění o zahájení řízení obdržela 6.8.2009, kdežto rozhodnutí v prvním stupni bylo vydáno již 20.7.2009. Z tohoto vyvozuje zmatečnost, nicotnost, nevykonatelnost a nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Poté, co cituje výrok rozhodnutí v prvním stupni namítá, že ve výroku jsou obsažena i sdělení, která do výroku rozhodnutí nepatří, což opět způsobuje nicotnost rozhodnutí. Namítá dále, že nebylo řádně odůvodněno, proč ji byla uložena pokuta na horní hranici sazby. Její podnikatelská aktivita nic neříká o tom, že taková pokuta je likvidační a taková pokuta nemůže plnit výchovný účel.

Žalovaný krajský úřad ve svém vyjádření k podané žalobě uvádí totéž co v odůvodnění napadeného rozhodnutí, a to i s odkazem na jednotlivé uplatněné žalobní body a příslušnou zákonnou úpravu. Manipulační řád žalobkyně nepředložila ani v rámci odvolacího řízení a ani nepodala žádost o jeho schválení, přičemž upozorňuje na to, že odpovědnost za jeho kvalitu nemůže z pohledu z.č.200/1990 Sb. přenášet žalobkyně na zpracovatele tohoto řádu. Dále upozorňuje na dlouhotrvající havarijní stav zařízení rybníka, na to, že docházelo i k úhynu ryb a poškozování jiného majetku či jeho ohrožení přetékající vodou a na to, že ač ji byla městem Lomnice nad Popelkou nabízena opakovaně řešení, žalobkyně zůstala nečinná. Výše pokuty je také přiměřená tomu, že se nejedná o první postih, ale opakovaný a v této souvislosti uvádí i spis. značky věcí, ve kterých byly věci řešeny. Také výše pokuty odpovídá nejen podnikatelské aktivitě žalobkyně ale i jiným jejím majetkovým poměrům. Výrok rozhodnutí odpovídá zákonným hlediskům. Proto navrhuje žalobu zamítnout.

Soud podle § 75 z. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (s.ř.s.) přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené výroky rozhodnutí, vycházejí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a dospěl k následujícímu závěru.

Ze zákonné povinnosti, nikoli jen k návrhu, je soud povinen zkoumat, zda napadené rozhodnutí a řízení jemu předcházející netrpí tak závažnými vadami, které by měly za následek nicotnost rozhodnutí. Přezkoumáním věci soud zjistil, že tomu tak není a v tomto směru nemohl podané žalobě přisvědčit. Jak bude dále rozvedeno, vady řízení byly soudem zjištěny, avšak žádná z nich nezapříčinila nicotnost napadeného rozhodnutí. Důvody nicotnosti rozhodnutí, ve stručnosti řečeno, jsou tak vážná pochybení, díky kterým výroky rozhodnutí od samého začátku nevyvolávají právní účinky (jimi založená práva a povinnosti nevznikají). Těmito důvody je např. zjištění, že správní orgán rozhodl ve věci, k jejímuž rozhodnutí je absolutně věcně nepřislušný, výrok je zcela zjevně nesmyslný apod. O takový případ se zde ovšem nejedná, a proto napadené rozhodnutí nemůže být posouzeno jako nicotné.

Soud se také nemohl ztotožnit s názorem žalobkyně o odpovědnosti zpracovatele manipulačního řádu. z. č. 254/2001 Sb. zejména v ust. § 59 hovoří výhradně o odpovědnosti vlastníka vodního díla (a tím je nesporně i rybník podle § 55 odst. 1, písm. a/ téhož zákona) a je jen věcí vlastníka takového díla, aby si zajistil řádné vyhotovení (mj.) i manipulačního řádu a také jej řádně předložil k posouzení, a s tím koresponduje i ust. § 34 odst. 1, písm. e) PřZ (ve znění účinném do 31.7.2010 – viz čl.I z. č. 150/2010 Sb.).

Z obsahu správního spisu také soud zjistil, že vyrozumění o zahájení řízení o přestupku podle § 34 odst. 1, písm. e) PřZ a současně předvolání k ústnímu jednání na den 24.6.2009 bylo žalobkyni oznámeno dne 10.6.2009 (podle údajů na doručence), ústního jednání se také žalobkyně zúčastnila a rozhodnutí o přestupku bylo vydáno až dne 20.7.2009. Není proto zřejmé, z jakých skutkových důvodů tvrdí žalobkyně, že řízení o přestupku bylo zahájeno až po vydání rozhodnutí o přestupku.

Podle § 77 PřZ (toto ustanovení je ustanovením speciálním k ust. § 68 SŘ) výrok rozhodnutí o přestupku, jímž byl obviněný z přestupku uznán vinným, musí obsahovat také popis skutku s označením místa a času jeho spáchání a dále vyslovení viny, druh a výměr sankce aj. Přezkoumáním věci soud zjistil, že správní orgán I. stupně nepostupoval důsledně podle tohoto ustanovení, resp. nelze spolehlivě odvodit ani z odůvodnění jeho rozhodnutí ze dne 20.7. 2009, rozsah skutku, pro který byla žalobkyně uznána vinnou.

V této souvislosti pokládá soud za nutné zrekapitulovat výrok rozhodnutí Městského úřadu Semily čj. ŽP/738/09/VH-321/2 R 254 ze dne 2.3.2009, kterým bylo uloženo Ivě Hubalové, aby do 1.5.2009 předložila: a) návrh řešení bezpečnostního přelivu, b) manipulační řád, c) opravila (asi ?) stavidla, d) hráz rybníka Matouš v Lomnici nad Popelkou. Soud se zde nebude zabývat přesností dikce tohoto opatření, byť by bylo možno upozornit na to, že mohlo být formulováno přesněji a výstižněji. Jedná se totiž o již pravomocné samostatné správní rozhodnutí. Z výroku tohoto opatření lze přesto spolehlivě vyvodit, že do uvedeného data měl být předložen manipulační řád a návrh řešení bezpečnostního přelivu. Měla být dále (zřejmě) opravena hráz a stavidla. Právě toto rozhodnutí bylo stěžejním podkladem pro rozhodnutí

v přestupkovém řízení. Soud přezkumem zjistil následující skutečnosti, které zapříčiňují nepřezkoumatelnost rozhodnutí o přestupku, a to v následujícím směru.

Ačkoli manipulační řád vodního díla, a to vyplývá z protokolu o jednání ze dne 24.6.2009 a také z odůvodnění rozhodnutí ze dne 20.7.2009, byl předložen před datem 1.5.2009, jeho nepředložení je uvedeno v popisu skutku ve výroku rozhodnutí ze dne 20.7.2009. Protože opatřením ze dne 2.3.2009 měla být splněna povinnost „jen“ předložením manipulačního řádu vodního díla, pak není zřejmé, proč byla žalobkyně uznána vinnou i nepředložením tohoto dokumentu. Je nutno připomenout, že ve výroku musí být uveden jen skutek, ve kterém je spatřován přestupek (§ 77 PřZ). Pokud měl ovšem příslušný správní orgán na mysli termínované předložení tohoto dokumentu již po jeho řádném schválení, pak to mělo být jasně a zřetelně uvedeno v opatření k nápravě závadného stavu, to ovšem rozhodnutí ze dne 2.3.2009 postrádá. Je v této souvislosti pravdou, že správní orgán I. stupně již ve výroku rozhodnutí ze dne 20.7.2009 hovoří o tří ze čtyř nesplněných opatření, nicméně všechna tato čtyři opatření bez ohledu na to, která byla splněna a která nikoli, jsou obsahem výroku o vině, co je v příkrém rozporu s již citovaným ust. § 77 PřZ. Žalovaný v řízení o odvolání této vážné vady nedbal a rozhodnutí potvrdil, čímž porušil své povinnosti dané ust. § 90 odst. 1) SŘ. Již samotná tato vada je takovou vadou řízení, pro kterou musel soud napadené rozhodnutí zrušit podle § 76 odst. 1, písm. b, c) s.ř.s.

Soud ale zjistil další vady v postupu správního orgánu I. stupně, na které žalovaný prakticky nereagoval. Předně ani z oznámení o zahájení přestupkového řízení (ze dne 8.6.2009) a ani z protokolu (ze dne 24.6.2009) není zřejmé, zda a jak byla I.H poučena jako obviněná z přestupku o svých procesních právech podle § 73 PřZ, a zřejmým nedostatkem je i to, že obviněná z přestupku nebyla poučena ve smyslu § 36 odst.3) SŘ o právu vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí před vydáním rozhodnutí. Soud odmítá paušální tvrzení (žalovaného), že stejně žádné další důkazy prováděny nebyly. Obviněný z přestupku, a to bez ohledu na to zda je osobou práva znalou či nikoli, nemusí vědět, že správní orgán pokládá dokazování za ukončené a je proto nutné jej o této skutečnosti a s ní souvisejícím právem (§ 36 odst. 3 SŘ) poučit. Zde je nutno trvat na aktivitě správního orgánu, který musí výslovně obviněného z přestupku vyzvat. Je pak jen věcí obviněného z přestupku, zda a jak tohoto svého práva využije. Je samozřejmé, že veškerá poučení vč. reakce poučené osoby je nutno řádně zaprotokolovat.

Také průběh dokazování musí být protokolárně uveden tak, aby protokol podával podrobný obraz o prováděných důkazech. V dané věci se jedná např. o stav hráze či stavidla a o konkrétních zjištění správního orgánu o jejich dostatečnosti a funkčnosti (o nečinnosti žalobkyně). Ve správním spise je sice založena sada fotografií (složka fotodokumentace), avšak bez časového určení a ani z protokolu z 24.6.2009 nevyplývá, zda byl proveden důkaz i fotografiemi či jinými zjištěními. Přitom pasivita žalobkyně ohledně péče o stav hráze a stavidla je žalobkyni v přestupkovém řízení vytýkána. Pokud má správní orgán zato, že na výši sankce (zde pokuty) mají vliv i předchozí postihy, pak je vhodné, aby se k nim mohl obviněný z přestupku vyjádřit.

Pro úplnost je však nutno dodat i následující. V postojích žalobkyně v celém průběhu řízení souvisejícího s rybníkem (tedy nikoli jen přestupkového) lze vystopovat zjevnou snahu žalobkyně vyhýbat se plnění povinností vlastníka vodního díla podle z. č. 254/2001 Sb.

O tom soud nemá pochyb a je tudíž nezbytné žalobkyni zákonným způsobem (tedy i v přestupkovém řízení např. důraznými pokutami) k plnění povinností donutit. Vlastnictví zavazuje a nesmí být jeho plodů užíváno ke škodě jiných osob, avšak žalobkyně z celého souhrnu práv a povinností akcentuje zjevně jen svá práva. Nic na platnosti této zásady nemění její tvrzení o „likvidačních“ postizích, protože pokud není schopna (např.) z finančních důvodů vlastnictví řádně v souladu se zákonem využívat, pak musí hledat jiné zákonné způsoby, popř. být ochotna se na rozumných způsobech řešení dohodnout. Zásadně nelze akceptovat nečinnost omlouvanou např. nedostatkem finančních prostředků, byť by důvod byl reálný. Je totiž nutno vzít v úvahu i případná ohrožení života či zdraví lidí popř. cizího majetku při povodních díky nedostatečné péči o vodní dílo.

Soudu nezbylo, než z důvodů výše popsaných napadené rozhodnutí žalovaného zrušit z důvodů § 76 odst. 1, písm. b, c) s.ř.s. a věc vrátit k dalšímu řízení žalovanému. Ten je v dalším řízení vázán právním názorem, vysloveným soudem ve zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.). V tomto řízení se správní orgány vypořádají i s tvrzeními žalobkyně nejen o tom, že opravy již provedla, ale např. i s tvrzením o „spoluvlastnictví“ rybníka. V této souvislosti lze jen dodat, že přestupku podle § 34 PřZ se lze dopustit i z nedbalosti (§ 3 PřZ), správní orgány netvrdí, že by se jej dopustila úmyslně, a proto nelze užít zásady o „spolupachatelství“, kdy každý ze spolupachatelů odpovídá sám za celý následek. S ohledem na to, že s účinností od 1.8.2010 bylo ust. § 34 PřZ zrušeno (z. č. 150/2010 Sb), a od tohoto data je účinné ust. hlavy XII z. č. 254/2001 Sb., je nezbytné věc posoudit i z pohledu § 7 PřZ.

Žalobkyně měla ve věci úspěch, proto ji náhrada nákladů řízení náleží (§ 60 odst. 1 s.ř.s.). Soud proto uložil žalovanému krajskému úřadu povinnost zaplatit žalobkyni náklady řízení v celkové výši 6.800,-Kč. Jedná se o 2.000,-Kč za soudní poplatek, 2x po 2.100,-Kč za převzetí zastoupení a za sepsání žaloby (§ 11 vyhl. č. 177/1996 Sb.) a 2x po 300,-Kč jako náhradu hotových výdajů za uvedené dva úkony (§ 13 cit. vyhlášky).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě 2 týdnů po doručení tohoto rozsudku, k Nejvyššímu správnímu soudu, prostřednictvím **soudu podepsaného**.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel dle § 105 odst. 2 s.ř.s. zastoupen **advokátem**.

Kasační stížnost lze podat pouze **z důvodů** uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s., dle § 106 odst. 1 s.ř.s. musí kasační stížnost **obsahovat** kromě obecných náležitostí označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, údaj o tom, kdy mu rozhodnutí bylo doručeno.

V Liberci dne 30. července 2010

Mgr. Karel Kostelecký, v.r.
samosoudce